

виділено лекції та спецкурси для аспірантів і студентів-дипломників.

Досвід викладання іноземних мов в університетах Західної Європи дає нам багато нового. Проте будь-яке сліпе перенесення навіть найкращих дидактичних методів і готових спецкурсів у вузи України може призвести до згубних наслідків. Використовуючи все найкраще із системи освіти Західної Європи, не можна ігнорувати багатого досвіду слов'янських шкіл.

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ США ТА УКРАЇНИ

**Л. Новицька-Усенко,
Г. Дзяк, П. Неруш,
Н. Лихолетова, Т. Перцева,**

*Дніпропетровськ, Державна
медична академія*

Ф. Ричесон, Ш. Краков, М. Мрута

*США,
Рочестерський університет*

Питання оптимізації та вдосконалення навчального процесу перебувають у центрі уваги вищої медичної школи. Розв'язання цієї надзвичайно важливої проблеми залежить від ряду обставин. Шляхи вдосконалення і пошук нових, сучасних методів навчання ведуться за такими напрямками: широке використання засобів наочного викладання, нових технічних засобів передачі інформації, вдосконалення методів самостійної роботи студентів, створення спеціалізованих навчальних лабораторій, обладнання сучасною апаратурою для проведення складних дослідів, які допомагають студентам краще засвоїти великий масив теоретичної та практичної інформації.

Результати самостійної роботи студентів, як відомо, значною мірою залежать від якості навчального матеріалу, яким вони забезпечені, і від часу, що відводиться на виконання відповідної частини практичного заняття. В позааудиторний час успіх самостійної роботи студентів та її результати здебільшого визначають-

ся рівнем навчальної літератури, навчальних фільмів, комп'ютерних завдань.

Основною роботою студентів-медиків є оволодіння практичними навичками біля ліжка хворого, це пов'язане з клінічним аналізом та прийомами обстежень.

Самостійна робота студентів сьогодні в навчальних планах як Рочестерського університету, так і Дніпропетровської державної медичної академії охоплює біля 30-35% загальної кількості годин.

Кінцева мета навчання у вузі - підготовка кваліфікованих, освічених та вихованих спеціалістів - досягається сукупністю різних методичних прийомів: самостійною роботою студентів над навчальною літературою, практичними заняттями, лекціями, навчально-дослідницькою та роботою в студентських наукових гуртках, участю у громадській роботі. При цьому, на відміну від середньої школи, студенти вузу повинні проявляти максимальну самостійність у навчанні, освіті й вихованні. Викладачам слід в основному спрямовувати і контролювати цю роботу.

Одним із важливих методів мислення лікаря при обстеженні хворого є диференціальний діагноз, який дозволяє провести порівняльну оцінку подібних синдромів та нозологічних форм. При цьому слід виділити ряд послідових дій:

- формування симптомокомплексу патологічних ознак та визначення провідних клінічних симптомів і синдромів хвороби;
- послідовна якісна оцінка клінічних синдромів, виявлених у хворого і описаних у підручниках захворювань з подібною клінічною картиною;
- визначення відмінних синдромів між клінічною картиною захворювання у конкретного хворого та нозологічними формами, з якими проводиться диференціальний діагноз;
- визначення за допомогою методу виключення найбільш близького захворювання та обґрунтування клінічного діагнозу.

Відмінності викладання клінічних дисциплін в Україні базуються на синдромному підході до навчання, в той час, як в США він заснований на органо-системному підході. Ці дані були отримані при організації роботи палатних бригад під керівництвом резидентів Рочестерського університету. Докладно питання цієї проблеми будуть розкриті в доповіді.